A°. 1848. N°. 269.

Opregte Maandagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 13 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 5 November.

De bekende *Garribaldi* heeft goedgevonden, onder dagteekening van 30 October uit Livorno, eene proclamatie aan de bewoners van Lombardije uittevaardigen, waarin hij hun aankondigt, dat hij behoefte gevoelt, om zich te midden van dappere mannen te bevinden; — dat hij niet twijfelt, of zij zullen volharden in hunnen tegenstand, en dat hij zich haasten zal, om hun te hulp te komen, ten einde met hen voor de heilige zaak des volks te strijden. „ Houdt moed (dus eindigt zijne oproeping) Lombardijers. Bestookt van alle zijden uwe vijanden. Dat al de Italianen de wapenen opvatten, om een volksoorlog te voeren, bij welken men zich om geene beletselen bekreunt en zijne vijanden niet telt; — een oorlog van nationale wraak, zonder verwijl, noch genade."

Den 2den is *Garribaldi* op zijnen togt naar het noorden te Florence aangekomen. De bewegings-partij heeft zulks aangekondigd, en het volk vermaand, om een optogt te zijner eere te houden.

Deze bewegingen zijn denkelijk het gevolg van het in Italie bekend worden van den opstand van Weenen, en van de hoop, dat het der oostenrijksche Regering niet zoude gelukken, dien te bedwingen. Intusschen heeft men gisteren alhier de tijding bekomen, dat de opstandelingen van Weenen zich hebben onderworpen, en heeft dit berigt den moed der voorstanders van de italiaansche onafhankelijkheid niet weinig ternedergeslagen. Reeds dadelijk is het gerucht verbreid, dat het bewind van Sardinie van de zijde der fransche en engelsche Regeringen was vermaand geworden, om zorg te dragen, dat er op dit oogenblik toch vooral geene ontijdige vijandelijkheid mogt worden gepleegd. — Buitendien scheen het aantal der voorstanders van den oorlog in Piemont niet zeer aanmerkelijk te zijn.

VAN DEN RIJN, 9 November.

De meeste berigten uit Berlijn komen hierin overeen, dat men algemeen verwacht, dat van de zijde der bewegingspartij, door middel van een volksopstand, eene krachtige poging zal worden aangewend, om het nieuw ingestelde bewind omverre te werpen en door een ander te doen vervangen, en om hare beginselen in de Constituerende Vergadering te doen zegevieren; — maar dat van de zijde der bewindslieden niet minder krachtige maatregelen zijn genomen, om dergelijke poging, des noods, door de militaire magt te bedwingen. In Berlijn bevinden zich weinig troepen, doch deze zijn goed voorzien, zoo van krijgsbehoeften als van leeftogt, en rondom de stad en op een kleinen afstand kantonneert eene militaire magt welke op 25 à 40,000 man wordt geschat, met 140 à 160 stukken geschut.

BERLIJN, 9 November.

[*Uit bijzondere brieven.*] De staat van zaken is niet verbeterd. De ministeriële crisis is gevolgd door eene veel meer gevaarlijke tweedragt tusschen de Kroon en de Constituerende Vergadering.

In de zitting van heden hebben de negen nieuw benoemde ministers zich ter vergadering laten vinden, en is eene koninklijke boodschap voorgelezen, bij welke, ter zake van de beleedigingen, welke sommigen leden zijn aangedaan, en het geweld, 't welk aan de vergadering zelve is gepleegd, als zeker wordt gesteld, dat zij, bij de telkens herhaalde toomelooze volksbewegingen in Berlijn, aldaar geenszins de vereischte bescherming kan vinden, om de haar opgelegde taak naar behooren te kunnen vervullen; dat derhalve aan Zr. Ms. vurigen wensch, om zoo spoedig mogelijk eene Constitutie tot stand te zien brengen, niet kan worden voldaan, en dat het vervullen van dien wensch, in dergelijke omstandigheden, niet afhankelijk mag blijven van de gevorderde maatregelen, ten einde, langs een wettigen weg, de orde en de rust in de hoofdstad te herstellen; — dat dienvolgens de vergadering wordt gelast, onmiddelijk hare beraadslagingen te staken, en die op den 27sten November in de stad Brandenburg te hervatten.

De presiderende minister, graaf *Brandenburg*, heeft daarop het woord willen opnemen, doch is hierin verhinderd door een hevig rumoer van de zijde der meerderheid, waarvan vele leden reeds vroeg bijeen waren gekomen, en onder welke geene geringe verbolgenheid wegens dezen maatregel, was ontstaan. De voorzitter *v. Unruh* verklaarde al dadelijk, dat hij niet bij magte was, de beraadslaging der vergadering te schorsen, maar zich verpligt rekende haar zelve daarover te raadplegen. Graaf *Brandenburg* vorderde daarop, in naam des Konings, dat de vergadering uiteen zoude gaan, en verwijderde zich onmiddelijk uit dezelve, gevolgd door zijne ambtgenooten en door een deel der leden, tot de dusgenaamde behoudende partij behoorende.

De voorzitter stelde daarop de vraag, of de boodschap al of niet als eene wettige constitutionele daad kon worden aangemerkt? Deze vraag werd, met 232 tegen 30 stemmen, *ontkennend* beantwoord. Daarop is door de gematigde partij voorgesteld, dat het ministerie zoude worden vermaand, de boodschap terug te nemen; doch dit voorstel is verworpen. Vervolgens is van de zijde der extreme en zeer heftige liberalen voorgesteld, dat de vergadering zoude besluiten: „ dat er geene noodzakelijkheid bestond, om haren zetel elders te verleggen; — dat de Kroon het regt niet had, dit te gelasten, of de vergadering tegen haren wil te verdagen of te ontbinden, en dat de verantwoordelijke ministers, welke de boodschap hadden overgebragt, ongeschikt waren voor het bestuur des lands en zich aan pligtverzuim, zoo jegens de Kroon als jegens de vergadering, hadden schuldig gemaakt", en is dit voorstel met eene groote meerderheid *aangenomen.*

Voor dezen avond is op nieuw eene vergadering aangezegd. De plaats voor de zaal is geheel door de burgerwacht afgezet. Nog heerscht alom rust, maar de spanning is overgroot, en men ziet niet zonder bekommering de toekomst te gemoet. Veel staat hier op het spel. Een constitutioneel voorschrift, nopens de magt, die in dezen kan en moet beslissen, bestaat niet. — Een derde der leden van de Constituerende Vergadering heeft zich aan de beraadslaging onttrokken, en had zich te voren daartoe verbonden. Er zal veel omzigtigheid gevorderd worden, om den Staat voor zware schokken, welligt voor een burgerkrijg, te behoeden.

FRANKFORT, 8 November.

De maarschalk *Radetsky* heeft zijn leger de overgave van Weenen, bij proclamatie, aangekondigd, en heeft daarbij verklaard, dat de opstand het werk is geweest van vreemde gelukzoekers en te weeg is gebragt door vreemd geld. „ Burger-oorlog (dus vervolgt de maarschalk) is een groot onheil, maar de verschrikkelijkste van alle rampen is regeringloosheid. Wanneer geene wet meer geldt; — bloed Gods altaar bevlekt; — de banden van bloedverwantschap worden verbroken; — de boosheid en zedeloosheid stoutmoedig het hoofd verheffen, en zich met onbeschaamdheid in 't openbaar vertoonen, dan is het tijd, om door kracht van wapenen de menschheid van den rand van het verderf terug te houden. Dat was in Weenen het geval. De opstand is bedwongen, en de vrijzinnige instellingen, welke de Keizer aan zijne volken heeft geschonken, zullen alsnu zegenrijk kunnen bloeijen. Dorst onze jeugd naar wapenfeiten, laat zij zich dan daarhenen spoeden, waar vijanden de grenzen des vaderlands bedreigen; — dáár kunnen zij hun bloed met meer roem storten, dan in de gelederen van oproermakers."

In berigten uit Venetie van 30 October, hier te lande ontvangen, wordt het aantal der gevangenen, welke den 27sten, den Italianen, bij de overrompeling van Mestre, in handen zijn gevallen, op 400 geschat, en hun verlies op 200 dooden en gekwetsten begroot; doch wordt tevens gemeld, dat Mestre des avonds weder door de Oostenrijkers was bezet. Volgens deze berigten, werd echter nog bij voortduring bij Fusino gestreden, en had men den 30sten nog het vuur uit het grof geschut van die zijde gehoord.

FRANKFORT, 9 November.

In de zitting van het Parlement van heden heeft de voorzitter een aan hem gerigten brief voorgelezen, inhoudende, dat de afgevaardigden *Robert Blum* en *Fröbel* den 4den dezer in Weenen, op last der militaire overheid, waren gevangengenomen. De Rijks-minister *Mohl* heeft deswegens verklaard, dat hij de oostenrijksche Regering had indachtig gemaakt op de door het Parlement aangenomen wet, bij welke is bepaald, dat tot het gevangennemen van een zijner leden, de toestemming dier vergadering wordt vereischt.

Hierop is de beraadslaging over de Constitutie voortgezet, en is § 12, luidende: „ De geheele gewapende magt van Duitschland staat ter beschikking van het Rijks-bestuur", met bijna algemeene stemmen aangenomen, terwijl voorts nog vele bepalingen, het leger en het oppergezag over hetzelve rakende, zijn goedgekeurd, welke hoofdzakelijk hierop nederkomen: dat het Rijks-leger bestaat uit de gezamenlijke landmagt der afzonderlijke Staten; dat het Rijks-bestuur hare sterkte en zamenstelling regelt; dat die Staten, welker contingent minder dan 6000 man bedraagt, hunne zelfstandigheid, met betrekking tot de aangelegenheid van het krijgswezen, opgeven en ten dien opzigte met eenen grooteren Staat worden vereenigd, zoodat zij over hunne troepen alleen die magt hebben, welke de grootere Staat hun uitdrukkelijk toekent; dat het Rijksbestuur de wetten en verordeningen voor het leger maakt; dat in den militairen eed de verpligting tot getrouwheid aan het Rijks-Opperhoofd en de Rijks-Constitutie bovenaan moet staan; dat de buitengewone kosten voor het leger door het geheele Rijk betaald worden; dat de benoeming der generaals geschiedt door het Rijks-bestuur, op voordragt der afzonderlijke Staten; dat de vestingen op Rijks-kosten worden onderhouden; dat de zeemagt uitsluitend behoort aan het Rijk, en dat geen afzonderlijke Staat oorlogschepen mag uitrusten, of kaper-brieven uitgeven.

— De Regering van Zwitserland heeft op de laatste nota van het centraal-bewind van Duitschland geantwoord. Naar men meent, is dit antwoord geenszins ingerigt om de goede verstandhouding tusschen die twee Regeringen te bevorderen, en op dezelfde leest geschoeid als de nota van het centraal-bestuur.

VAN DEN RIJN, 10 November.

In deze streken schijnt men geene latere berigten uit Weenen, dan van den 5den dezer, te hebben ontvangen. In Breslau moeten brieven van den 6den zijn aangekomen, welke echter niets bijzonders bevatten. — Te Kremsier werden steeds toebereidselen gemaakt voor de vergadering van den oostenrijkschen Rijksdag.

In den omtrek van Troppau zijn bedenkelijke onlusten uitgebroken onder de landlieden tegen de grondheeren, Ook elders moet veel regeringloosheid beginnen te heerschen.

De overste *Simonich*, die uit Gallicie in Hongarije is gevallen en tot Tyrnau was doorgedrongen, is van daar teruggeslagen en retireert naar de zijde van Moravie. Prins *Windischgrätz* heeft hem in allerijl twee brigaden infanterie, met eenige ruiterij, te hulp gezonden.

PARIJS, 9 November.

Heden is in de Nationale Vergadering het wets-ontwerp, waarbij 9 millioenen worden aangewezen voor ondersteuning van de behoeftigen in het departement van de Seine, aangenomen, met de bepaling, dat 6 millioenen door het departement en 3 millioenen door den Staat zullen worden gedragen. Het blijkt niet, dat de afgevaardigden zich bezwaard hebben gevonden over de daardoor noodwendig teweeggebragte verhooging van het eindcijfer der begrooting. Daarentegen hebben eenige leden der Vergadering zich weder heftig beklaagd over de voordeelen, welke aan de parijssche behoeftigen, boven die in de departementen, worden toegekend. De minister van binnenlandsche zaken heeft, in antwoord op deze laatste bedenking, aangekondigd, dat hij ten volle in dat bezwaar deelde en eerlang een wets-ontwerp zou indienen, strekkende tot regeling van den onderstand der behoeftigen over het geheele grondgebied der Republiek.

De heer *Marrast* heeft, namens de commissie voor de Constitutie, naar aanleiding der thans goedgekeurde staatsregeling, de negen organieke wetten ingediend, met welker behandeling de Nationale Vergadering zich zal hebben bezigtehouden, alvorens uiteentegaan. Die wetten betreffen: de verantwoordelijkheid van hen, die eenig openbaar gezag uitoefenen; de organisatie van den staatsraad; de verkiezingen, waarbij tevens wordt vastgesteld, welke ambten en betrekkingen onvereenigbaar zijn; de indeeling der Republiek in departementen en gemeenten; de regeling van het regtswezen; het onderwijs; de organisatie van de openbare magt, het leger en de nationale garde; de openbare drukpers; de regeling van alles wat, er bij het *in staat van beleg stellen* zal moeten geschieden.

In de zitting van heden is de gewijzigde begrooting voor de buitenlandsche zaken goedgekeurd, en heeft de vergadering een begin gemaakt met de beraadslaging over die van het onderwijs. Men heeft zich beklaagd over de handelwijze van het committé voor financien, 't welk bezuinigingen in het thans in behandeling zijnde hoofdstuk heeft voorgeslagen, zonder voorkennis van het committé voor het onderwijs of van den minister, welke met de zorg dier belangrijke aangelegenheid is belast. Zekere afgevaardigde *Vidal* heeft zich nadrukkelijk verklaard voor het invoeren van bezuinigingen, al zijn die ook gering. De voor het overige welgemeende taal van den heer *Vidal* heeft den lachtlust der vergadering opgewekt, omdat zij dikwerf onverstaanbaar was, ter zake van de door hem gebezigde vreemde en *niet*-fransche uitdrukkingen. De heer *Victor Hugo* is daarover in heftigen toorn ontstoken, en heeft verklaard, dat hij van de Regering vorderde, dat zij zoo veel mogelijk zorg droeg voor het behoud der zuiverheid van de fransche taal; — dat zulks tot dus ver geenszins altijd het geval was geweest, en dat zelfs in staatsstukken van het grootste aanbelang tegen de regelen der spraakkunst en het taal-eigen werd gezondigd. Deze letterkundigde heeft verkondigd, dat de zaak bij hem zwaar woog en hij mitsdien eerlang daarop zou terugkomen. De zitting is daarna opgeheven.

— De kans van *Lodewijk Napoleon*, om tot voorzitter te worden verkozen, staat heden weder gunstiger dan gisteren; natuurlijk is de kans van den generaal *Cavaignac* in evenredigheid verminderd. Spotvogels willen, dat, zoolang de voorzitter niet benoemd is, dagelijks officieel zal worden bekend gemaakt, even als zulks met de beurspríjzen geschiedt, hoe hoog of hoe laag de kansen der candidaten staan. Het schouwspel, 't welk Frankrijk thans aan de beschaafde wereld aanbiedt, is inmiddels hoogst jammerlijk te noemen, en men kan zich kwalijk eenig denkbeeld vormen van de driften en hartstogten, die onder alle maatschappelijke standen heerschen, en van de lage en schandelijke kuiperijen, die worden te werk gesteld, hetzij om *L. Napoleon* de overwinning te verzekeren, hetzij om den generaal *Cavaignac* te doen slagen; kuiperijen, waaraan de beide candidaten niet alleen geen deel hoegenaamd hebben, maar waarvan zij zelfs geheel onkundig worden gelaten. Men aarzelt niet, de lasterlijkste aantijgingen mede te deelen, en familie-geheimen, om 't even of die waarheid of leugen behelzen, openbaar te maken, waartoe de geschiedenis van het geslacht des Keizers maar al te zeer aanleiding geeft. De napoleontische partij heeft vroeger de zedelijkheid van den vader des generaals *Cavaignac* heftig aangevallen. De lieden, welke bij de verheffing van dien generaal belang hebben, wreken zich thans op *Lodewijk Napoleon*, en aarzelen niet, de nagedachtenis zijner moeder, op eene geduchte wijze openlijk te bezwalken.

Men is steeds bevreesd, dat de strijd, die thans gevoerd wordt, een zeer nadeeligen invloed *moet* uitoefenen op den aanstaanden voorzitter, wie daartoe ook verkozen

worde, en dat het gezag van den eersten magistraats-persoon thans reeds op eene zorgwekkende wijze wordt ondermijnd. De warme vereerders der nagedachtenis van Keizer *Napoleon* zijn diep getroffen over hetgeen thans gebeurt, en vermeenen, dat de roem, welke aan dien naam is verbonden, ernstig wordt bedreigd.

De kans staat voor *L. Napoleon* heden vooral gunstig, vermits er hier ter stede een congres is gehouden van departementale dagbladschrijvers, die gezamenlijk hebben besloten, om de candidatuur van *den neef van den oom* op alle wijzen te ondersteunen. Zij zijn door verscheidene hooggeplaatste personen, onder anderen door de heeren *Thiers* en *Berryer*, aangespoord, om op dien weg voorttegaan. De heer *Berryer* heeft aan de deputatie der dagbladschrijvers verklaard, dat de generaal *Cavaignac* moest worden geweerd. De heer *Thiers* heeft zich op eene zeer scherpe wijze uitgelaten over de Republiek en over de personen, die haar tot dus ver hebben bestuurd. Hij heeft niet geaarzeld, te verklaren, dat hij de Republiek voor *onmogelijk* hield, maar dat men zich aan de straf, die de Voorzienigheid der Natie had opgelegd, moest *onderwerpen*, en ten minste een *eerlijk man* tot voorzitter kiezen; iets, waarvoor hij *Lodewijk Napoleon* meende te mogen houden. De deputatie is voorts bij *Lodewijk Napoleon* toegelaten, die als naar gewoonte weinig of niets heeft gezegd.

— Dezer dagen is tusschen de beide hier ter stede uitkomende dagbladen *la Presse* en *le Siècle* een strijd gevoerd over den candidaat voor het voorzitterschap, waarmede men zich nogal heeft vermaakt. De schrijvers van het eerste dagblad, 't welk, zoo als men weet, de candidatuur van *L. Napoleon* krachtdadig ondersteunt, hebben namelijk beweerd, dat de heer *Perrée*, bestuurder van het dagblad *le Siècle*, partij trok voor den generaal *Cavaignac*, omdat deze bewindsman hem, *Perrée*, eene ministeriële portefeuille had toegezegd. Met niet geringe verbazing heeft men daarop eene mededeeling van den heer *Perrée* in het dagblad *le Siècle* gelezen, waarbij deze verkondigt, dat hem indedaad eene ministeriële betrekking is toegezegd, doch niet door den generaal *Cavaignac*, maar door *L. Napoleon*; die hem, *Perrée*, het beheer van het departement van koophandel heeft beloofd, ingeval hij tot voorzitter der Republiek mogt worden verkozen.

De heer *Odillon Barrot* heeft dezer dagen op een feest, 't welk door den generaal *Cavaignac* gegeven werd, ten aanhoore van allen, dien bewindsman de verzekering gegeven, dat hij diens candidatuur met al de hem ten dienst staande middelen zou ondersteunen.

— De vereeniging van de straat Taitbout, bestaande uit de leden der Nationale Vergadering, welke tot de democratische partij behooren, heeft een door 56 harer leden onderteekend manifest aan het volk bekend gemaakt, waarin de staatkundige grondstellingen van die vereeniging worden blootgelegd. Dit geschrift, 't welk zeer uitgebreid is, bevat 6 hoofdstukken, welke de navolgende opschriften dragen: Inleiding; algemeene grondstellingen; over het onderwijs; over de belastingen; over het krediet en over de vereeniging. De staatkundige grondbeginselen, welke daarin beleden worden, komen hierop neder: eenheid van magt; vrijheid van denken; vrijheid van vereeniging en vergadering; kostelooze opvoeding; afschaffing der belastingen, welke op de eerste levensbehoeften drukken; daarstelling van eene evenredige en opklimmende belasting op de inkomsten; herziening der administrative, burgerlijke en strafwetten; vermindering der proceskosten; regt op den arbeid, enz. Het stuk eindigt met de navolgende zinsnede: „In één woord, wij willen, vreedzaam, doch steeds voortgaande, al de gevolgen der drie groote grondstellingen van de fransche revolutie, *vrijheid*, *gelijkheid*, *broederschap*, te weten: het bestuur van allen, door allen en voor allen." Dit wordt voorgedragen als de staatkundige geloofsbelijdenis van den heer *Ledru Rollin*.

Dit stuk is opgesteld door de bekende ultra-republikeinen *Pyat* en *Bac*. De heftige, zoogenaamde zuivere republikeinen hebben het echter niet mede-onderteekend. In het dagblad, 't welk door *Proudhon* wordt geschreven, verklaart deze beruchte persoon zonder omwegen, dat *Pyat* buiten twijfel goed gezind is, doch van het socialismus niets begrijpt. *Proudhon* verkondigt bij die gelegenheid, dat het voorzitterschap niets anders is dan de vermomde Monarchie; dat de Republiek eene maagd is en moet blijven; dat haar geen echtgenoot mag gegeven worden; en meer andere buitensporigheden van dien aard.

In de roode-republikeinsche club worden steeds de hartstogtelijkste redevoeringen uitgesproken, en wordt de menigte opgeruid, om aanstaanden zondag in opstand te komen, bij gelegenheid van *den doop van den bastaard, genaamd Constitutie, wiens erkenning thans aan Frankrijk wordt opgedrongen*. Men vreest, dat de menigte zich tot het doen van eene of andere demonstratie zal laten bewegen. Men begrijpt ligtelijk, dat de bewindslieden, bekend met alles wat er geschiedt, op hunne hoede zijn.

— De heden uit Madrid ontvangene berigten van 3 October houden in, dat de republikeinsche en carlistische benden, welke sedert eenigen tijd de noordelijke provincien doorkruisten, thans geheel waren uiteengedreven, en dat zelfs het hoofd van eene dezer benden, met name *Barrera*, door de koninklijke troepen was gevangengenomen. *Cabrera*, die van nabij werd vervolgd, was naar Katalonie gevlugt, alwaar men zich vleide hem te zullen achterhalen. — Op de grenzen waren door de fransche politie eenige personen gevat, welke zich gereed maakten, om krijgsbehoeften naar de opstandelingen in Katalonie overtebrengen.

De heer *Lesseps*, fransch gezant te Madrid, zou den 4den eene groote receptie houden, waartoe al de leden van het corps diplomatique uitgenoodigd waren.

— Heden zijn de 3 pc. 42 fr. 40 gebleven; de 5 pc. 64 fr. 90.

LONDEN, 9 November ('s avonds).

[...] lord-mayor dezer hoofdstad, de heer *James* [...] zijne betrekking met de gebruikelijke [...] aanvaard. De optogt door de stad werd [...] weder begunstigd, en was onGemeen luisterrijk. De straten waren opgevuld met toeschouwers. Het feest is in de beste orde afgeloopen.

— Dat de uitvoer van britsche voortbrengselen sedert de fransche revolutie aanmerkelijk verminderd is, is algemeen bekend; doch uit de officiële opgaven der laatste maanden blijkt, dat het nadeel, 't welk die gebeurtenis voor de britsche nijverheid heeft opgeleverd, allengs vermindert. In Maart jl. bedroeg de uitgevoerde waarde 600,000 p. st. minder, — in April 1¼ millioen, — in Mei 1,100,000, — in Junij 900,000, — in Augustus omstreeks 500,000, — en in September naauwelijks 60,000 p. st. minder dan in dezelfde maanden van het vorige jaar. Hierbij doet zich bovendien dit belangrijke verschijnsel op, dat de uitvoer van hier *bewerkte* goederen, bepaaldelijk van katoenen en wollen stoffen, toeneemt; 't welk men als een natuurlijk gevolg beschouwt van de wanorde en daardoor teweeggebragte werkeloosheid, die in de meeste Staten van het vasteland heerschen, en tevens grond oplevert om te denken, dat het verlies wegens den minderen uitvoer van ruwe stoffen, grootendeels vergoed wordt door het voordeel, 't welk de uitvoer van meer bewerkte voortbrengselen oplevert.

— De beurs was heden vast. De 3 pc. gecons. resc. 85⅞, 86, 86⅛. Peruanen werden tot 33 verhandeld, op 't berigt, dat een gemagtigde herwaarts gezonden zal worden, om over eene regeling der schuld te onderhandelen. Mexico 20⅞ à 21. Portugal 23½ à 24½. Spanje 11 en 23. Nederl. 45⅞.

'S GRAVENHAGE, 10 November.

Bij besluit van 15 September, heeft Z. M. tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw benoemd: den kolonel *J. Voigt*, plaatselijk commandant te 's Hertogenbosch, en jhr. *H. J. E. van Bevervoorde*, majoor en adjudant in het prov. comm. van Noord-Braband.

Bij besluit van 5 November, heeft Z. M. tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw benoemd: jhr. *R. J. A. van Grootenhuis*, majoor van het 1ste reg. dragonders, garnizoens-comm. te Roermonde, en de 1ste luitenants bij het corps kon. maréchaussée *J. W. Kröller* en *J. Schoemaker*.

'S GRAVENHAGE, 11 November.

De *Staats-Courant* behelst het aan den minister van binnenlandsche zaken gedane verslag van de bij kon. besluit van 20 Mei j. l. benoemde commissie voor het afnemen van het examen voor het toelaten op de Hoogescholen en Athenæa. Dit verslag behelst hoofdzakelijk het volgende:

In *drie en twintig* zittingen werden *twee honderd zeven en zestig* jongelieden geëxamineerd. Van de *twee honderd acht en zeventig*, die zich schriftelijk hadden aangemeld, gaven *negen* kennis, dat zij wegens ongesteldheid of andere redenen van hun voornemen hadden afgezien; twee zijn zonder voorafgaand berigt weggebleven. Onder het getal geëxamineerden waren er zeven en veertig, die vroeger waren afgewezen, en van de acht en zestig, die in het jaar achttien honderd zeven en veertig niet werden toegelaten, zijn er negen en twintig niet teruggekeerd.

De tabellen zullen toonen, dat van de twee honderd zeven en zestig adspiranten er twee en zestig zijn afgewezen, en twee honderd vijf tot het bijwonen der academische lessen bevoegd zijn verklaard.

Hieruit blijkt, dat de verhouding gunstiger is geweest, dan bij het vorige staats-examen, en zich het getal der afgewezenen tot een klein vierde gedeelte heeft bepaald.

Gelijk zij vroeger als loffelijk beginsel is aangenomen, hebben zich ook thans weder de examinatoren van het onderzoek hunner eigen leerlingen onthouden.

Het tabellarisch overzigt zal Uwe Excellentie doen zien, dat velen der niet afgewezenen ter naauwernood zijn toegelaten, — verreweg de meesten der toegelatenen niet meer dan de even toereikende kennis in alle vakken van het examen hebben erlangd — en het getal der toegelatenen betrekkelijk gering is geweest.

Aan sommigen der vroeger afgewezenen, nu toegelatenen, waarvan eenige zich twee jaren lang oefenden, mag de Commissie den wel verdienden lof van ijver en volharding niet onthouden; zoowel uit hunne gegeven proeven, als uit hunne eigene bekentenis, bleek ten duidelijkste, dat zij na het vroeger onderzoek zich zelven beter hadden leeren kennen en de afwijzing zelve, waarvan zij nu de regtvaardigheid inzagen, een krachtig middel was geweest tot hunne betere vorming.

Aangaande velen der afgewezenen vernam men later uit ontvangen berigten, dat zij zich tegen uitdrukkelijk verlangen hunner onderwijzers aan het staats-examen hadden gewaagd.

Uit kracht van het besluit en volgens de tabellarische opgaven waren de afzonderlijke vakken, waarin het onderzoek plaats had:

a. Wiskunde. (*Algebra*, *Cijferkunst*, *Meetkunde*.) De uitkomsten van dit examen zijn bijna dezelfde geweest als in het vorige jaar.

De meesten gaven ook nu weder bewijs van zich meer op de meetkunde, dan op de cijfer- en stelkunst te hebben toegelegd.

Er waren er, die uitmuntend voldeden; maar de Commissie meent evenwel bespeurd te hebben, dat op de wenken, door hare voorgangster gegeven, ter bevordering van het grondig onderwijs in de meetkunde, over 't geheel te weinig acht is geslagen: ook betreffende het beoefenen der cijfer- en stelkunst moet de Commissie openhartig verklaren, geen vooruitgang te hebben waargenomen. Maar de reden van dit treurig verschijnsel is niet ver te zoeken. Bij eenige weinige zeer loffelijke uitzonderingen bewijzen, èn methode van onderwijs in de meeste openbare en bijzondere inrigtingen, èn de leerboeken aldaar in gebruik, dat het nog ontbreekt aan een juist begrip van het doel, hetwelk men door het onderwijs der mathematische wetenschappen aan de gymnasien moet trachten te bereiken.

b. Latijn. De slotsom van het examen in het Latijn, dat mondeling en schriftelijk plaats had, is (behoudens loffelijke uitzonderingen) over het algemeen niet van dien aard, om het besluit te mogen opmaken, dat de grondige studie dier taal sedert vorige examina merkelijk is vooruitgegaan.

Integendeel scheen het meermalen te blijken, dat aan de beoefening van het Grieksch het Latijn eenigermate was opgeofferd, in de hope misschien om door evenredig grootere verdiensten in het Grieksch de leemten in de kennis van het Latijn te mogen aanvullen. Deze opmerking geldt in het bijzonder het aan eene geregelde en bestendig herhaalde beoefening van de *beginselen der latijnsche etymologie* en *syntaxis*, die beiden dikwijls bleken vlugtig, ter loops, en alleen als bij gelegenheid te zijn behandeld, terwijl men zich inzonderheid scheen beijverd te hebben om door vele en veelsoortige cursorische lectuur dit gemis te vergoeden.

Om de jongelieden in staat te stellen, zich ieder naar zijn aard en opleiding met de meest mogelijke vrijheid onder het examen te bewegen, wordt de keus van eene te behandelen plaats meestal aan hen overgelaten.

Het onderzoek evenwel, op deze wijze ingerigt, leverde te [...] aanzien van hen, die om hunne gebrekkige vorderingen in he[t] Latijn werden afgekeurd, de overtuiging op, dat niet weini[...] gen zich met overhaasting voor het *staats-examen* hadden a[...] gerigt, zonder aan de groote waarschijnlijkheid van eene regt[...] matige afwijzing te denken.

De commissie kan aangaande de beoefening van het Latijn, èn als voorbereidende studie tot de academische lessen, èn als middel tot ontwikkeling en vorming van kennis en smaak, er niet genoeg op aandringen, dat men den jongelieden den tijd gunne, zich ter voldoening aan de waarlijk zeer laag gestelde eischen van het staats-examen behoorlijk toe te rusten en te oefenen. (*Het vervolg hierna.*)

'S GRAVENHAGE, 11 November.

Z. M. de Koning wordt morgen in den namiddag van Tilburg in deze residentie terugverwacht. — H. M. de Koningin zal morgen hoogstderzelver buitenverblijf, aan den Scheveningschen-weg, verlaten en wederom het paleis in deze residentie betrekken.

Gisteren avond is de raad van ministers wederom [...] ruim 10 ure vergaderd geweest. Aanstaanden maan[dag] zal de raad andermaal bijeenkomen.

— Gedurende de laatste dagen zijn in deze residen[tie] een paar gevallen van cholera waargenomen.

HAARLEM, 11 November.

De binnenlandsche dagbladen behelzen heden we[...] een aantal berigten van gehoudene bijeenkomsten v[an] kiezers in verscheidene plaatsen. Wij deelen daaruit [...] voornaamste mede.

De dagbladen van Groningen maken melding van d[...] kiezers-vereenigingen in die stad. In eene van deze was reeds met eenparige stemmen, op ééne na, beslo[ten] om de keus voor de Tweede-Kamer te vestigen op [den] heer mr. *B. Wichers*.

Te Onderdendam is den 6den dezer eene bijeenko[mst] van kiesbevoegden uit het 2de, 3de en 4de kies-distri[ct] uitmakende de kies-districten ten platten lande in de p[ro]vincie Groningen, gehouden, in welke, na verkie[zing] van een bestuur dier vergadering, een voorloopig c[en]traal committé benoemd is, alsmede een districts-c[om]mitté voor elk der districten. Tevens is besloten, o[m de] personen, welke zich als candidaten voor de beide Ka[mers] beschikbaar stellen, bij openbare aankondiging in de d[ag]bladen uittenoodigen, om zich vóór 13 November daar[toe] schriftelijk aantemelden bij de districts-commissien.

Te Assen is in eene bijeenkomst van kiesbevoegd[en] eene commissie benoemd tot leiding van de verd[ere] werkzaamheden, en deze heeft eene algemeene verga[de]ring der kiezers uit dat district bepaald op den 16den [de]zer, ten einde zich te vereenigen omtrent de voordr[agt] van candidaten voor de Eerste-, en de benoeming v[an] een lid der Tweede-Kamer.

De heer mr. *G. Kniphorst* heeft in het te Assen uit[...] komende dagblad aangekondigd, dat hij terugdeinst voor de benoeming van lid der nieuwe Tweede-Kame[r] zich, als candidaat voor de Eerste, ter beschi[kking] van 's lands welzijn stelt.

[...] voor de Tweede-Kamer de heer *Jacobson*, pres. der regtbank, en voor de Eerste-Kamer de heeren *A. J.* [...] *de Wael* en *T. J. Roessingh Udink*.

In eene den 8sten dezer te Arnhem gehoudene bij[een]komst is eene commissie benoemd, bestaande uit de he[e]ren mr. *J. W. Schiff*, mr. *Staats-Evers*, *B. M. Du*[...] mr. *Taay*, *Kolfschoten*, mr. *Everts* en mr. *Boisse*[vain]. Den 11den zou eene tweede zamenkomst plaats hebben.

De *Arnhemsche-Courant* meldt uit Borculo, dat de heer mr. *J. P. P. van Zuylen van Nyevelt* zich bere[id] heeft verklaard, de candidatuur voor het 4de district va[n] Gelderland voor de Tweede-Kamer aantenemen. — [De] heer wordt tevens in het kiesdistrict Zutphen door vel[en] voorgedragen.

Te Eindhoven en te Boxmeer zijn in talrijke vergad[e]ringen van kiezers commissien benoemd, om goede ca[n]didaten optesporen en nader daaromtrent verslag te doen.

Te Schiedam heeft den 7den eene vergadering van [...] kiezers plaats gehad, in welke de heer *K. A. Poort*[...] tot voorzitter en de heer *J. A. J. Nolet* tot secreta[ris] verkozen zijn, en waarin wijders besloten is, om den 11[den] dezer andermaal bijeentekomen, ten einde te bepalen, eene commissie zal worden benoemd, die, na overleg [met] de onder-districten, candidaten zal voorstellen; dan [...] door de vergadering zelve uit de opgaven door de le[den] te doen eene voordragt zal worden opgemaakt.

Te Amsterdam zijn, bij openbare aankondiging, al [de] kiezers, binnen de districten dier stad gevestigd, door [de] heeren *B. Donker Curtius*, *H. Croockewit*, *S. P. L*[...] *man*, *A. van Geuns*, *A. Huidekoper*, *Berg v. Dus*[...] *Muilkerk*, *H. Rahusen*, *H. van Beeck Vollenhoven*, [...] *Cool*, *J. F. Alberdingk Thym*, *W. H. Warnsink B*[...] *D. A. Walraven*, *J. F. Broms*, *P. van Vlissingen*, [...] *W. Kerkhoven* en *A. W. F. Herkenrath*, opgeroep[en] om zich dingsdag, 14 November, ten twaalf ure d[es] middags te vereenigen in het locaal *Frascati*, ten ein[de] de zich onderling, omtrent de benoeming van leden vo[or] de Staten-generaal te beraden, op dat, gelijk daar[in] wordt verklaard, de keuze, zoo mogelijk, gevestigd wo[rde] op personen, van welke men mag verwachten, dat [zij] zullen medewerken, om de nieuwe Grondwet in de[n] vrijzinnigen geest uittevoeren, in welken zij laatstel[ijk] is herzien; — en geens[zins] op personen, die bek[end] staan als tegenstanders va[n] geen deze nieuwe Gro[ndwet] wet wil; — die niet anders kunnen, dan pogingen a[an]wenden, om den nu volbragten arbeid door eene onvolle[dige] uitvoering te verlammen en den zedelijken invloed [...] sen, die een vertegenwoordiger noodwendig behoeft.

In Zutphen is in eene kiezers-vergadering, in welk[e] aan de eene zijde de heeren *Tadama*, *v. Zuijlen*, *v. L*[...] *bensels*, *v. Rosenthal* en *v. Nagel Wisch*, en aan [de] anderen kant de heer *Thorbecke* als candidaten voor [de] Tweede-Kamer werden voorgesteld, verschil van gevoe[...] len ontstaan, en heeft eene afscheiding plaats gehad.

Te Utrecht zijn van den 6den tot den 9den dezer 4 personen (waaronder één kind) door de cholera aangetast, en 3 overle[...] den. In 't geheel zijn daar tot den 9den 23 lijders geweest (waa[...]

der 16 kinderen) en overleden 12 (waaronder 8 kinderen).

Te Groningen zijn den 7den November door de cholera aangetast 8 personen, overleden 4; — den 8sten aangetast 5, overl. 2; — den 9den aang. 19, overl. 6. In 't geheel waren daar aangetast 162 pers., overleden 78, hersteld 33.

In de laatste dagen heeft de ziekte zich ook in de gemeenten Leens, Muntendam, Ten Boer en ook weder te Westerbroek (allen in de prov. Groningen) geopenbaard.

Te Gasselter-Nyveenschen-mond, in Drenthe, is één persoon aan de cholera overleden. Van meerdere gevallen in die provincie heeft men tot dus ver niet vernomen.

Te Rotterdam zijn den 9den door de cholera aangetast 30 personen, overl. 18, hersteld 10. In 't geheel waren toen daar aangetast 457, overl. 238, hersteld 69.

Te Schiedam zijn van 31 October tot 10 November 40 personen door de ziekte aangetast, waarvan 19 overleden en 3 hersteld zijn.

Te Amsterdam zijn den 9den in het cholera-gasthuis ingekomen 3 zieken, overl. 4. Er waren den 10den in behandeling 10.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 11 November. Den 10den dezer zijn in Texel binnengekomen Koops en Nevill (st.), beide van Londen, de Jong van Hull, Munneke van Newcastle, Douwes van Middlesbro en Eerst van Drammen, gisteren nog Hart (st.) van Londen en Bang van Fredrikstad en uitgezeild de schepen *Java*, kapt. Tuk, *Japan*, kapt. van der Zee, *Jeanette Philippine*, kapt. Rademaker en *Sara Johanna*, kapt. Sweys, alle 4 naar Batavia, *Louisa Christina*, kapt. Peters, *Nicolaas Witsen*, kapt. Lange en *Thetis*, kapt. Poel, alle 3 naar Suriname, *Nathaniël Hooper*, kapt. Griffen naar New-Orleans, *Edinburgh*, kapt. Conway naar Newjork, Reineke naar Konstantinopel, Kiers Kok naar Syra en Konstantinopel, Jaski en Muntendam, beide naar Napels, Dik en de Boer, beide naar Marseille, B. J. Bakker naar Bordeaux, Schut naar Landerneau, Jones naar Hayle, J. F. Bakker, Zijl, Croesse en Kramer, alle 4 naar Londen, Scholtens en de Jong, beide naar Hull, Thompson naar Sunderland, Haas, Jansen, Kalle en Rogers, alle 4 naar Newcastle; de wind o.

Den 6den dezer is te Ramsgate binnengeloopen het schip *Frieslands Gouverneur van Sytsema*, kapt. Zeylstra, van Newcastle naar Nickerie.

Den 6den dezer is ter reede van Dungeness binnengeloopen het schip *Herald*, kapt. Hughes, van Rotterdam naar Gloucester.

Den 4den dezer was op de hoogte van Bevezier het schip *Atalante*, kapt. Sole, van Leverpool naar Dordrecht.

Den 7den dezer was op de hoogte van Portland het schip *Eliza*, kapt. de Boer, van Rotterdam naar Leverpool.

Te Harlingen zijn aangekomen de Jonge van Londen en Frankena van Leith. Te Brouwershaven de Jong van Cardiff. Te Konstantinopel Hoveling van Amsterdam. Ter reede van Algesiras Scheeve en Schuur, beide van Malaga en Dijkema van Torrevecchia, alle 3 naar Amsterdam. Te Nantes Tolner van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 11 *November*.

	pct.				
Nederl. Werk. Schuld	2½	44½	à	45	44 13/16
" " "	3	52¾	"	53½	53⅛
" " " resc.	3		"		
" " "	4	69½	"	70	69⅝
" Oost. Ind. Leen.	4		"		
" Am. Synd.	3½	69½	"	70	69¾
" Handelmaatsch.	4½		"		
" Holl. Spoorw.			"		
" Rijn "	4½		"		
" Aand. Haarl. Meer	5		"		
Engeland. Gecons.	3		"		
Frankrijk. Inschr. grootb.	3		"		
Rusland. Obl. bij *Hope en C.*	5	98	"	¼	98⅛
" " " 1828/29	5	97¾	"	98¼	98
" " Amst. 1831	5		"		
" leen. 1840	4	77½	"	78	77¾
" inschr. *Stieglitz*	4	76¾	"	77¼	77
" " grootb.	6		"		
" Certific.	6	58	"	½	58¼
" Neg. Hamburg	5	90	"	¼	90⅛
Polen. Aand. 1829 *f* 300: —			"		
" " 1835 " 500: —			"		
" Oblig.	4		"		
Portugal. Neg. Londen	3		"		
" " "	4	24	"	½	24¼
" Binnenl.	5		"		
Spanje. Neg. Londen 1834	5	9	"	¼	9 1/16
" " onbep. St.	5	8¾	"	9	
" Coupons		5¼	"	¾	
" Neg. Londen 1842	3	24¾	"	25¼	25
" Binnenl. Schuld	3	17¼	"	½	17 5/16
Oostenrijk. Ween. Bank *Goll*	5		"		
" " " "	4		"		
" Metal.	5	66	"	½	66¼
" " Neg. Lond.	5		"		
" "	2½	33¾	"	35	34½
Nieuw Grenada. Neg. Lond.	1	12¼	"	¾	12⅜
Venezuela. Neg. Londen	2		"		
Mexico. Neg. Londen	5		"		
Louisiana bij *Hope en C.*	5		"		
Geld op Beleening		2½	"		
Dito op Prolongatie		2½	"		

Belgie neg. bij *Rothschild* 36 9/16. Peru 20.

De prijzen der binnenl. fondsen waren heden als gisteren. Alleen waren de 3 pc. iets hooger 53¼ *à* 53⅛. — 4½ *pc. hypotheek Holl. Spoorweg* 86 *pc.* — *De buitenlandsche fondsen waren over het algemeen heden even als gisteren;* 4 *pc. Portugal iets minder vast. Peruanen lager dan gisteren* 20, 20½ *à* 20. *Weener-fondsen goed prijshoudend; de* 5 *pc. metalliek tot iets hoogere coursen gedaan en verhandeld tegen* 66½ *à* ⅜ *pc.*

Madrid, 3 November. De 5 pc. 9¼; 3 pc. 18 13/16. Coup. 5.

Berlijn, 9 November. Polen 64. De 3½ pc. Scheldbr. 74¾.

Frankfort, 9 November. De 5 Metall. 68; dito 2½ pc. 33⅜. De 2½ pc. Ned. 45¼. De 3 pc. Spaansche binnenl. 17¼.

Londen, 9 November. Cons. 86⅜. De 2½ pc. Ned. 45⅛; dito 4 pc. 69⅜. Mexico 21. Peru 33. Ardoins 11; Passive 2⅞; de 3 pc. Spaansche 23. De 4 pc. Portug. 24.

Parijs, 9 November. De 5 pc. cont. 64,90; ult. 64,70; de 3 pc. cont. 42,40; ult. 42,50. Bank-actien 1365. Napels 77.

Antwerpen, 10 November. Ardoins 9; 3 pc. binnenl. 17½. De 5 pc. Belgie 77⅞; dito 2½ pc. 38 3/16.

** CHRISTELIJKE LANDGENOOTEN!

In eene der voornaamste steden van ons Vaderland woont een christelijk huisgezin uit den fatsoenlijken burgerstand, waarvoor wij uwe milddadigheid, tot welke men ook in dagen van velerlei zorg en kommer, als de tegenwoordige, nog nooit vergeefs zich wendt, dringend inroepen. Dit gezin, in de achting deelende van ieder, die het kent, is, geheel en al buiten schuld, op den rand des ondergangs gebragt, van welken het alleen door krachtdadige, liefdedadige hulp kan gered worden. Concurrentie in bedrijf en nering, herhaalde bankroeten, menigvuldige ziekten, rampspoeden in de familie, die geldelijke ondersteuning vorderden, de duurte der tijden, haren invloed oefenende op een bedrijf, dat in artikelen van weelde handelt, eindelijk de talrijkheid van het gezin - van *zeventien* kinderen zijn er nog *dertien* in leven, en van deze is nog niet een tot gevestigden stand gekomen, of heeft daarop ook maar van verre uitzigt - ziet hier zoo vele oorzaken, zamenloopende, om brave, oppassende, godsdienstige menschen, zoo gij het niet verhoedt, tot den bedelstaf te brengen en aan al de ellenden eener radelooze vertwijfeling prijs te geven. Wij wenden ons tot u, in het vertrouwen, dat uwe barmhartigheid dit niet zal gedoogen; meer nog in het vertrouwen op den God en Vader van onzen Heer, die de God der liefde is en uwe harten, ook bij dezen nood, tot liefde kan en zal bewegen. Hij geve u de ervaring van zijne genadige goedkeuring op dit christelijk werk, en verblijde ons met u door het behoud van een talrijk en waardig gezin! De dankbare gebeden der door u beweldadigden zullen rijke verhooring bij Hem vinden, die de liefde nimmer onvergolden laat.

De ondergeteekenden verklaren zich bereid tot het ontvangen uwer gaven, van welke in deze courant melding geschieden zal.

October 1848.

G. A. van LIMBURG BROUWER, Predikant te Amsterdam.
J. MOLL Jbzn., Predikant te 's Gravenhage.
H. G. J. van DOESBURGH, Predikant te Rotterdam.
J. F. van HOOGSTRATEN, Predikant te Utrecht.
C. H. van HERWERDEN C. Hz., Predikant te Groningen.
I. J. METZLAR, Predikant te Deventer.

** SCHOUWBURG TE *HAARLEM*.

Met toestemming van het Edel-Achtbaar Stads-Bestuur, zullen Directeuren van den Amsterdamschen Schouwburg, M. WESTERMAN en J. EDUARD de VRIES, met het Tooneel-Gezelschap onder hunne Directie, de eer hebben te vertoonen,

op Vrijdag den 17den November 1848:

DENISE*, OF DE WAARSCHUWING DES HEMELS**, Tooneelspel in vijf Bedrijven, naar het Fransch, door den Heer *W. Greeven;* gevolgd door: **HET TAPIJTEN BEHANGSEL, OF DE FAMILIE *DARIUS, Blijspel met Zang in één Bedrijf, naar het Fransch. Beide nooit vertoond. Aanvang ten half zeven.

** Ondertrouwd:

Zaandam, 10 November 1848.
J. JAPIKSE, Weduwenaar, en
J. A. HEKKES.

Eenige, algemeene kennisgeving.

** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe *C. J. J. VAN ORSOY VEEREN — VAN ECK.*

Arnhem, den 6den November 1848.

** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *R. C. M. HEERKENS*, geliefde Echtgenoote van R. J. TELLEGEN, Med. Doct.

Groningen, 7 November 1848.

** Heden beviel van eenen ZOON *DIRKJE ADAMA RODENHUIS*, geb. *ZIJLSTRA.*

Harlingen, 7 November 1848.

Eenige kennisgeving.

** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER Mejufvrouw *H. VAN BINSBERGEN*, Echtgenoote van J. de JONGH.

Elst, 7 November 1848.

** Heden verloste, door Gods goedheid, voorspoedig van een' ZOON *S. A. M. VAN DER MEULEN*, geliefde Echtgenoot van B. KOOIJ Jz.

Amsterdam, 7 November 1848.

Eenige kennisgeving.

** Te Harderwijk is op den 8sten November 1848 bevallen van een' ZOON Vrouwe *ANTOINETTE JACQUELINE SCHORER — CROES.*

Eenige kennisgeving.

** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot, *ANTONIA DIJXHOORN*, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. Am. OFFERS.

Rotterdam, den 8sten November 1848.

Eenige kennisgeving.

** Heden verloste van eenen welgeschapen ZOON *W. VAN PADDENBURG*, geliefde Echtgenoot van A. G. de BRUIN.

Vreeland, 9 November 1848.

** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, Jonkheer Mr. WITIUS HENDRIK de SAVORNIN LOHMAN, Lid van de Ridderschap en van de Staten der Provincie Groningen en Ontvanger van 's Rijks Directe Belastingen te dezer Stede, in den ouderdom van bijna 47 jaren, na eene hoogstgelukkige Echtvereeniging van ruim 19 jaren. Eene hevige ziekte maakte, binnen weinige uren, een einde aan zijn, voor mij en mijne zeven Kinderen zoo dierbaar leven.

F. I. H. de RANITZ,
Douairière *de Savornin Lohman.*

Groningen, den 2den November 1848.

** Heden overleed, in den ouderdom van ruim zes en zestig jaren, mijn veelgeliefde Echtgenoot, HENDRIK IZAAK ONOS, na eene genoeglijke Echtvereeniging van vier en twintig en een half jaar, in leven Marktschipper, enz., van de Gemeentens Rijnzaterwoude en Ter-Aar op Amsterdam en Leyden.

A. van der WOUDEN,
Wed. *H. I. Onos.*

Rijnzaterwoude, 5 November 1848.

** In den namiddag van heden werd, op bijna 59-jarigen leeftijd, uit ons midden weggenomen mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, NICOLAAS van VEEN.

Meppel, 6 November 1848.

ANNA KUURMAN,
Wed. *Ns. van Veen.*
Mede uit naam van mijnen eenigen Zoon en Behuwd-Dochter.

Eenige kennisgeving.

** Roden (*Drenthe*), den 6den November 1848. Heden is alhier, in den ouderdom van 66 jaren, overleden Mejufvrouw REBEKKA CORNELIA van GIEZEN, Wed. *Stolz.*

** Heden overleed, in den ouderdom van 67 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, JAN KONING, gepensioneerd Rijks-Ambtenaar, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen, Behuwd-Kinderen en verdere Betrekkingen.

E. de ZOETE,
Wed. *Jan Koning.*

Scherpenzeel, 8 November 1848.

Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

Eenige kennisgeving.

** Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenote, CORNELIA van LEEUWEN, in den ouderdom van bijna 46 jaren, mij nalatende zes, nog meest hulpbehoevende Kinderen. — Innig bedroefd over het gemis van haar beminnelijk en godsdienstig leven, wensche ik den Heere te zwijgen, in wiens dienst zij is ontslapen.

J. de JONG.

Alphen (Lagezijde van *Aarlanderveen*), den 9den November 1848.

** Heden overleed, in den ouderdom van circa 49 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder, Mejufvrouw JACOBA ALYDA BANSE, Weduwe van den Heer *Quint van der Sloot*, tot diepe smart van mij, mijne twee Zusters, Broeder en verdere Betrekkingen.

Amsterdam, 8 November 1848.
C. C. QUINT van der SLOOT.

** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Dochter, MARIA JACOMINA, in den jeugdigen leeftijd van 20 jaren.

Amsterdam, 9 November 1848.
S. J. KOOL,
Wed. *J. van Eeghen.*

** Van wege het Administratie-Kantoor, onder Hoofd-Directie van Van VLOTEN en De GIJZELAAR c. s., wordt geadverteerd, dat van heden af, ten Kantore van de Associatie-Cassa, te Amsterdam, zullen worden betaald de COUPONS der door dezelve Administratie uitgegeven ***Russische Certificaten*, verschenen geweest 1 Julij 1848, en wel**

de COUPONS der Certificaten 6 pc. in Assignaten met *f* 15,21;
IDEM der Certificaten 6 pc. in Zilver met *f* 26,62.

** **HET ALGEMEEN KANTOOR VAN ADMINISTRATIE,**

te Amsterdam, onder Directie van STADNITSKI en Van HEUKELOM c. s., adverteert, dat de **COUPONS** van door hetzelve uitgegevene Certificaten van ***Russische Fondsen***, verschenen 1/13 Julij 1848, van heden af zullen worden betaald, ten Kantore van de **Ontvang- en Betaalkas**, als: van 6 pCt. in Assignatiën, groot Rs. 30.—, met *f* 15.28, *vijftien Guldens acht en twintig Cents;* en van 6 pCt. in Zilver, groot Rs. 15.—, met *f* 26.74, *zes en twintig Guldens vier en zeventig Cents.*

** **GEKWALIFICEERDEN TOT DE LIKWIDATIE VAN HET FONDS VAN *P. S. VAN BERCKEL & ZOON*,**

in den jare 1769 te Rotterdam genegotieerd en daarna overgegaan ten Kantore van Th. PASSALAIQUE en ZOON, te Amsterdam, berigten aan de Houders der Certificaten van de *ingetrokkene* en *afgeloste Obligatiën* in het gezegde Fonds, dat, ten gevolge der verjaring van eenige, op de Eerste Uitdeeling onafgehaalde Gelden, zij in de gelegenheid zijn gesteld eene UITKEERING, van *drie Gulden vijftig Cents* op ieder Certificaat te doen. Wordende mitsdien de Houders der Certificaten verzocht, zich te vervoegen ten Kantore van den Notaris Mr. R. J. TOE LAER, op den Kloveniersburgwal te Amsterdam, ten einde gemelde Uitkeering, tegen afschrijving op de Certificaten, te ontvangen.

** Bij Vonnis, op den zeven en twintigsten September 1800 acht en veertig, ten verzoeke van JOHANNA IGESZ, zonder beroep, wonende te Enkhuizen, Echtgenoote van JAN CHRISTIAAN TOP, Schilder en Herbergier, mede wonende te Enkhuizen, door de Arrondissements-Regtbank te Hoorn, bij verstek gewezen, behoorlijk geregistreerd en aan JAN CHRISTIAAN TOP beteekend, is uitgesproken de scheiding van Goederen tusschen gezegde JOHANNA IGESZ en JAN CHRISTIAAN TOP, dewelke door eerstgemelde is geëischt, bij exploict van Dagvaarding, op den achttienden April 1800 acht en veertig, door den Deurwaarder DIRK van den BERG, te Hoorn, gedaan, behoorlijk geregistreerd.

Voor Extract,
A. J. FABER, Procureur.

Hoorn, 11 November 1848.

** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan nu wijlen CORNELIS DANIEL LUCAS, in leven Koperslager, aan de Botermarkt te Haarlem, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, vóór den 19den November 1848, ten Huize van den Heer JAN MARTENS, in de Groote Houtstraat, Wijk 4, N°. 61, te Haarlem.

** Met Januarij e. k. verlangt men aan een Instituut te verbinden: Een' bekwaam SECONDANT, van den 2den of 3den Rang en ervaren in het Fransch. Het Salaris is *f* 150 à *f* 200, benevens Kost en Inwoning. Des verkiezende ontvangt men geregeld Les in Stel- en Meetkunst. Brieven *franco*, onder Lett. A. B., aan den Boekhandelaar J. J. TIJL, te Zwolle.

** In de *Apotheek* van H. BROOS en ZOON, te Haarlem, wordt verlangd een LEERLING of TWEEDE BEDIENDE.

** N. J. KANTELAAR, Apothekar te Zwolle, verlangt tegen 1° Februarij 1849 of eerder: Een bekwaam BEDIENDE, liefst van de Hervormde Godsdienst. Brieven *franco.*

** Een HOROLOGIEMAKERS-GEZEL, het vak grondig verstaande, mits voorzien van goede attestatiën, vast werk begeerende, adressere zich, in *persoon* of met *franco* Brieven, bij I. C. ROOS, Horologiemaker te Zutphen.

** Op eene Buitenplaats in Gelderland wordt tegen Februarij e. k. gevraagd: Een bekwaam, ongehuwd TUINMAN, het Broeijen, Snoeijen, Bloemkweeken, Groenteverbouwen goed verstaande en die tevens de bekwaamheid tot de Jagt bezit, van goede getuigenis van kunde en gedrag voorzien. Adres, onder Letter K., bij den Boekhandelaar A. E. C. van SOMEREN, te Zutphen. Brieven *franco.*

** GEHUWDE LIEDEN, zonder Kinderen, tusschen de 30 en 40 jaren oud, van de Protestantsche Godsdienst, sedert 6 achtereenvolgende jaren bij eene der voornaamste Familiën in dienst geweest en nog bij dezelve tot Februarij zijnde, de Man als *Huisknecht* (tevens ook goed

met Paarden kunnende omgaan) en de Vrouw als *Keukenmeid*, beiden van een en ander de voldoenste getuigenissen kunnende overleggen, wenschten, tegen Februarij of later, weder in dezelfde Betrekking geplaatst te worden. Iemand hierop reflecterende, gelieve zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Letters D. M., bij de Boekhandelaars VAN HEIJNINGEN en POST UITERWEER, te Utrecht.

*** Een Protestantsch Weduwenaar, 32 jaren oud, met Kinderen, eene fatsoenlijke en drukke Affaire bezittende, wenschte in kennis te geraken met eene JUFVROUW, of WEDUWE zonder Kinderen, van gelijke jaren en Religie; de vereischten zijn: Godsdienstig, zacht van humeur, eene goede inborst, een goed uiterlijk en eenig vermogen bezittende, om, zoo mogelijk, na wederzijdsche goedvinding, een *wettig Huwelijk* aan te gaan. Daar deze aanvraag welgemeend is, voor het belang van mij en mijne Kinderen, verzeker ik, als Man van eer, eene stipte geheimhouding, zullende, des verkiezende, de Brieven aan het adres terugbezorgen. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Letters Z. A. B., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Wordt gevraagd, als *eerste Hypotheek*, op Panden van meer dan driedubbele waarde: **15 à 20 MILLE**, tegen eene Interest van 6 °/₀ 's jaars. Ook zoude men niet ongenegen zijn zich, op de allerbillijkste voorwaarden, met Iemand, als medewerkenden of commanditairen Vennoot te associëren. Adres, onder Letter Q, aan, of informatiën bij den Boekhandelaar W. STOKHUIJZEN, te Gorinchem. Brieven *franco*.

*** **AANBESTEDING.**

Op Woensdag den 22sten November 1848, des middags om 12 ure, zal door Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te Deil, in tegenwoordigheid van den Heer Ingenieur van den Waterstaat, ten Huize van de Wed. *Ringelensteijn*, te Deil, onder nadere approbatie worden aanbesteed:

Het bouwen van eene nieuwe PASTORIE aldaar; waarvan de Bestekken ter inzage liggen: te Gorinchem, in *den Hooiwagen*, en te Utrecht, in *de Vogelstruis*, bij *Stuivenberg*; terwijl nadere informatiën te bekomen zijn bij den Architect R. C. MURMAN, door wien, twee dagen voor de besteding, de locale aanwijzing zal gedaan worden.

***** Te HUUR, op 1 Mei 1849 te aanvaarden:** Een hecht, sterk en bijzonder droog HEERENHUIS, staande binnen de Stad Lochem, bevattende, behalve een ruim Voorhuis en Droogzolder, vier Beneden-, twee Boven- en eene Meidenkamer, van verschillende grootte, de meesten behangen en van Stookplaatsen voorzien; verder eene Keuken met Welwaterspomp en een goeden Kelder, benevens een klein Tuintje en Schuurtje, tot berging van Brandstoffen. Voorts een TUIN, op een korten afstand van het Huis gelegen, aanvaarbaar den 1sten Januarij 1849. Te bevragen, onder *franco* Brieven, bij den Heer J. W. J. VOLTELEN, te Lochem.

*** Te HUUR, met 1°. Mei 1849 te aanvaarden: Het bij Zevenaar gelegene BUITENGOED *HUIS MATHENA*, met grooten Tuin en Boomgaard, voorzien van 5 Beneden- en 4 Boven-Kamers, meest behangen en gestukadoord, Keuken, Kelder, Knechts- en Meiden-Kamer, Koets- en Waschhuis. Informatiën te bekomen, op *franco* Brieven, bij TH. KOCH, te Zevenaar.

*** Men verlangt te Haarlem, tegen Februarij of eerder: Een fatsoenlijk burger HUIS en TUIN, voorzien van zeven Kamers en verdere gemakken. Opgave van stand en Huurprijs, met *franco* Brieven, gemerkt Z., bij den Boekhandelaar J. H. VAN SPANJE, Kalverstraat, bij de Munt, te Amsterdam.

*** Een IJSKELDER te HUUR, op *Oosterduin*, onder Overveen. Te bevragen bij H. VAN SCHAIK, Tuinbaas op *Oud-Berkenroede*.

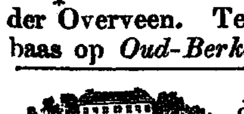

Ten gevolge van veranderde omstandigheden biedt de ondergeteekende, tegen het aanstaande voorjaar, of, des noods, vroeger te KOOP aan: Het thans nog door hem bewoonde schoone BUITENHUIS *NOORD-EINDE*, bevallig gelegen in de laan van *Rozendaal* naar Velp, nabij den straatweg van Arnhem op Zutphen.

Genoemd huis, in 1839, onder eigen opzigt, geheel nieuw gebouwd en in alles ten meesten gemakke ingerigt, heeft zes ramen in het front, bevat zes kamers beneden, waar onder eene zeer ruime suite en zeven boven, van verschillende grootte, en verder alle vereischte huishoudelijke vertrekken, bergplaatsen en benoodigdheden; het is bijzonder droog, staat geheel vrij en is omgeven van eenen grooten vrucht- en moestuin. Nadere inlichtingen verlangende, gelieve men zich aan te melden bij den ondergeteekende. C. L. VAN WOELDEREN.

Velp, 31 *October* 1848.

*** **TE KOOP:**

Ruim 40 Lasten KEIJEN, nog zeer geschikt tot Bestrating, liggende aan het Water, in de nabijheid van Amsterdam. Te bevragen, met *franco* Brieven, bij B. KRAMER en ZOON, Kantoor-Boekverkoopers, Rokin, N°. 127, te Amsterdam.

*** De Notaris FABIUS, te Rijssen, zal op Woensdag den 22sten November 1848, des voormiddags ten 11 ure, op den Huize *Nyënhuis*, onder de Gemeente Diepenheim, publiek verkoopen:

Eenige percelen zware opgaande EIKEN BOOMEN, staande op het Landgoed *Nyënhuis*, dadelijk aan den Grindweg tusschen Goor en Zutphen en daardoor zeer geschikt tot vervoer. De noodige informatiën zijn te bekomen bij H. MARSMAN, aldaar, die de aanwijzing zal doen.

*** Men is voornemens op Donderdag den 16den No[illegible]ber 1848, des avonds ten zes ure, ten Huize van [illegible] Kastelein *Pieter Koopman*, aan de Keinsmerbrug, in [illegible], in het openbaar te verkoopen:

1°. [illegible], ruime BERGLOOTS of TURFSCHUUR, TUIN [illegible] groot in oppervlakte 7 Roeden, 20 Ellen, voorde[illegible] de Vaart staande en gelegen aan de Keinsmerbrug, in de Zijpe, bij het Kadaster bekend in de Sectie A, Nommer 433.

2°. Eene OVERDEKTE HEKTJALK, zijnde sedert zes jaren nieuw uitgehaald en goed onderhouden, groot 46 Tonnen, met completen Inventaris.

3°. Eene nagenoeg nieuwe OPEN AAK, groot 7 Tonnen.

Informatiën zijn te bekomen bij den Notaris C. SIEMERS, in de Zijpe.

*** **OPENBARE VERKOOPING,**

te Purmerende, op Dingsdag den 21sten November 1848, 's middags 12 ure, in het Logement *het Paradijs*, van eene kapitale BOEREPLAATS, staande en gelegen in de Wijde-Wormer, aan den Noorderweg, tusschen de beide Kruiswegen, bestaande in eene hechte, sterke Huismanswoning, plaatselijk N°. 34, met Stalling voor 24 Koeijen, Hooiberg, Dorsch met Paardenstal, Schuur en Erve, mitsgaders het aanhoorig allerbest GRASLAND, deels vóór en deels achter het Huis gelegen; te zamen, volgens het Kadaster, groot 25 Bunders, 64 Roeden, 90 Ellen. De Grondbelasting over 1848 bedraagt *f* 104,45; de Polderlasten *f* 218,27. Inmiddels, ten aanzien der Conditiën, enz., nader te bevragen bij den Notaris H. STANT, te Wormer.

*** De Notaris MIDDELKOOP, residerende te Dussen, zal voor zijne Principalen, ten Herberge van de Wed. *H. Kipping*, te Dussen, op Dingsdag den 21sten November 1848, des voormiddags 10 ure, veilen, en op Dingsdag den 5den December daaraanvolgende, op hetzelfde uur verkoopen, in Percelen en Massa:

Ruim 13 Bunders WEI-, HOOI- en BOUWLAND, gelegen onder Dussen, in den Zuid-Hollandschen Polder, aan den Perenboom en in het groot Zuiderveld.

Informatiën zijn te bekomen bij voornoemden Notaris.

*** **BOEKVERKOOPING.**

Op Maandag den 20sten November 1848 en volgende dagen zal door de Boekhandelaren KEMINK en ZOON, te *Utrecht*, publiek worden verkocht:

Eene belangrijke Verzameling

BOEKEN en PLAATWERKEN,

voornamelijk betreffende *Oude en Nieuwe Taal-, Dicht- en Letterkunde*, *Opvoeding en Onderwijs*, *Oostersche Talen*, *Geschied- en Aardrijkskunde*, *Reisbeschrijvingen*, *Genees- en Natuurkunde*, *Regtsgeleerdheid*, *Wis- en Krijgskunde*, *Godgeleerdheid en Wijsbegeerte*.

Waaronder vele oude en zeldzaam voorkomende Werken aangetroffen worden; ook eenige Incunabele, vele nieuwe Latijnsche Belletraiten, de beste uitgaven der Classici en Nieuwere Letterkunde, enz., enz. Voorts *Manuscripten*, *Handteekeningen* en *Zegels*. Eene fraaije Verzameling *Plaatwerken*, *Teekeningen*, *Prenten* en *Gravures*, *Atlassen*, *Kaarten*, enz.

Penningen, *Munten* en *Liefhebberijen*, waarbij eenige *Hoorns* en *Schelpen*. Eene Schrijftafel en 8 Boekenkasten. Meerendeels nagelaten door de Heeren Mr. P. C. DU BOIS, te *IJsselstein*, Mr. A. W. DE BEVEREN, Oud-Griffier der Algem. Rekenkamer, D. INDEWEIJ, Predikant te *Leerdam*, en een R. C. Priester.

De Catalogus is à 20 Cents te bekomen.

Door de Verkoopers is onlangs verzonden:

JAARBOEKEN voor WETENSCHAPPELIJKE THEOLOGIE, VI, 3.

Inhoud: Geschiedk.-Kritisch overzigt der exegese van Joh. V: 25, in verband met vs. 28 en 29, door *H. J. Scholten*. — Proeve van antwoord op de vraag: of de door *Justinus* den Martelaar vermelde gedenkwaardigheden der Apostelen onze Kanonnieke Evangeliën zijn? door *G. W. Stemler*. — Codex Ephraemi Syri. — Codex Frederici Augustanus en *Juijnboll*, Chronicon Samaritanum, aangekondigd door *B. J. S. de Geer*. — *F. C. Baur*, Krit. Untursuchungen über die Kanon-Evangeliën, door *D. Harting*. — *P. Hofst. de Groot*, Voorlezingen over de Opvoeding des Menschdoms door God, enz., door *H. H. Kemink*. — Letterk. mededeelingen.

Binnen kort volgt het 2e Deel, 1e Stuk, van Prof. DIEFFENBACH, *Operative Heelkunde*, waarvan ten vorigen jare het 1e Deel, à *f* 8,40, uitgegeven is.

De uitgave van dit belangrijke Werk, die door het overlijden van den beroemden Schrijver en Prof. Dr. J. A. MULDER, onder wiens toezigt de vertaling geschiedde, eenige vertraging heeft ondervonden, zal nu verder, ook weder onder het toezigt van eenen deskundige, geregeld worden voortgezet en zoo spoedig als eene goede uitvoering dit toelaat uitgegeven worden.

*** **BELANGRIJKE BOEKVERKOOPING.**

In de maand Januarij 1849 zal de Boekhandelaar C. WEDDEPOHL, ten zijnen Huize, op de Keizersgracht, nabij de Beerenstraat, te Amsterdam, door een bevoegd beambte, publiek verkoopen: Eene belangrijke verzameling zeer zindelijk geconditioneerde BOEKEN, waarbij vele zeldzame Werken, in verschillende Talen en Vakken uitmunten; voorts fraaije PRENTWERKEN, PRENTEN, eenige SCHILDERIJEN door voorname Meesters, LIEFHEBBERIJEN, BOEKENKASTEN, enz. Gedeeltelijk nagelaten door wijlen den Wel-Eerw. Heer J. P. H. VAN HULSTEYN, in leven Predikant te Oosterhout. De Catalogus zal in tijds te bekomen zijn. Goederen ter bijvoeging kunnen dagelijks, tot 30 dezer, bij bovengemelde ingezonden worden.

*** Door A. M. BROEDELET, te Voorburg, is uitgegeven:

HUISHOUDELIJKE ALMANAK VOOR ALLE STANDEN,

VOOR 1849.

Inhoudende, behalve den gewonen Kalender, 10 Bladen of 160 Pag., ingerigt tot het dagelijks opschrijven van Ontvangsten en Uitgaven; de herleiding van eenige der meest voorkomende Maten en Gewigten, voor Huishoudelijk gebruik, tot het Nederlandsche Stelsel; eene *keur* van Voorschriften, ter bereiding van smakelijke Spijzen, het inleggen van Groenten en Vruchten, en eindelijk eenige Recepten van beproefde Huismiddelen.

Gedrukt op zwaar Schrijf-Velin en netjes Geliniëerd. Prijs: ingenaaid, in Linnen Rug, 60 Cents; gebonden in half Maroquin 70 Cents; gebonden en verguld op snede 85 Cents.

☞ Bij de meeste Boekhandelaren zijn Exemplaren ter inzage voorhanden.

*** Bij de ERVEN J. VAN DE VELDE OLIVIER, Boekhandelaars te Zierikzee, is van de pers gekomen:

PLAN VAN EENE VEREFFENING DER SCHULDEN VAN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN, *tot voorkoming eener belasting op de bezittingen*, het middel aanwijzende, om de te korten en vlottende Schulden, zoo mede de overgeblevene Schuld aan de Handel-Maatschappij, te dekken of af te lossen en tevens eene doorgaande Amortisatie van 's Lands gevestigde Schuld daar te stellen; alles gepaard met eene dadelijke en aanzienlijke vermindering van den jaarlijkschen Renten-Last. Door Jonkhr. W. D. DE JONGE, Lid der Staten van Zeeland. Groot 8°. Met drie Tabellen. *f* –,50.

Verkrijgbaar: te Amsterdam, bij *J. C. van Kesteren*; Rotterdam, bij *M. Wijt en Zonen*; Haarlem, bij *A. C. Kruseman*; 's Hage, bij *Gebr. Belinfante*; Leyden, bij *J. H. Gebhard & Comp*; Utrecht, bij *Kemink & Zoon*; Schiedam, bij *H. A. M. Roelants*; Dordrecht, bij *Lagerwey*; Middelburg, bij *van Benthem & Jutting*.

*** Bij den Boekhandelaar J. F. SCHLEYER, te Amsterdam, is uitgegeven:

JOAN MULLER. Wat Nederland behoeft, behalve Grondwet-Herziening . . . . . . *f* –,5[illegible]

——— De Nederlandsche Handel-Maatschappij getoetst aan het belang der Natie. *f* –,[illegible]

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is heden verzonden en alom verkrijgbaar gesteld:

HET GEBED DER GODVRUCHTIGEN

ons ten voorbeelde bewaard in de Boeken des O. Verbonds;

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD,

PREDIKANT TE SCHOONHOVEN.

2 Deelen, met fraai Vignet. Prijs *f* 5,30.

De Uitgever twijfelt niet, of de bezitters der overige Werken van dien Schrijver zullen zich ook dit gaarne aanschaffen.

*** GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch, geven uit:

BOUWKUNDIG WOORDENBOEK, of verklaring van de meest gebruikelijke technische benamingen, voorkomende bij de burgerlijke Bouwkunde, Waterbouwkunde en Spoorwegen; door G. C. W. PIJTAK, Architect, Hoofd-Opzigter bij den Aken-Maastrichtschen-Spoorweg. Tweede Aflevering. Prijs . . . . *f* 1,[illegible]

☞ De *derde of laatste* Aflevering ziet vermoedelijk nog dit jaar het licht.

KLINISCHE HERINNERINGEN en Verhandelingen, van Dr. C. CANSTATT, Hoogleeraar in de Geneeskunde. Uit het Hoogduitsch. Prijs . . *f* 2,0[illegible]

BIJDRAGEN tot de kennis van onzen Heer en [illegible] helzende eene beschouwing van den lijdenden [illegible] volgens *Jesaja* LII: 13 — LIII, en van Jezus a[illegible] Nieuwen Verbonds, volgens *Hebr.* VII: 22; door A. [illegible]GERS VAN DER LOEFF, Predikant te Leyden. Prijs [illegible]

VERTOOG betrekkelijk de uitgiften van Gemeenten en Heidegronden in Noord-Braband. Eene Bijdrage tot verklaring der Charters en Octrooijen, houdende zoodanige uitgiften door of van wege de voormalige **HERTOGEN VAN BRABAND.** Pleitrede door Mr. J. MAURITSZ GANDERHEYDEN, 's Rijks Advocaat in Noord-Braband. Prijs . . . . *f* 1,[illegible]

*** Bij TEN BRINK & DE VRIES, Boekhandelaars te Amsterdam, wordt met succes gedebiteerd:

EERSTE EN TWEEDE HONDERDTAL

LEERZAME VERHALEN VOOR KINDEREN,

DOOR

C. SCHMID,

Schrijver van de BIJBEL voor Kinderen, de *Kers-Avond*, enz., enz.

Eerste 100tal, *tiende druk*. Tweede 100tal, *negende druk*. Ieder Verhaal is gedrukt met eene *andere soort van letter* en eindigt met een tweeregelig Versje. De prijs van *elk Stukje* is 30 Cents.

Om over de nuttigheid van dit Schoolboek te oordeelen, leze men het slot eener Beoordeeling in de Nieuwe Bijdragen ter bevordering van het Onderwijs en de Opvoeding, 29 Julij 1831.

" Elk der korte Verhalen draagt het kenmerk van des Schrijvers goed oordeel, van zijn vernuft en van zijnen smaak, en doet zien hoe hij doordrongen is van het gevoel der noodzakelijkheid, om alles aan de bevordering der zedelijkheid dienstbaar te maken. Geen één van al deze Verhalen gaf ons stof tot eenige aanmerking. Het geheel heeft ons ten volle genoegen gegeven. Het Boekje kan als Leesboek op onze Scholen niet te sterk aanbevolen worden."

Voorts zijn bij hun te bekomen de navolgende Schoolboeken:

I. C. SCHMID, Bijbelsche Verhalen voor Kinderen. 2 Stukjes. . . . . *f* 0,[illegible]

II. J. W. L. IPPEL, Korte Aardrijkskunde van het Koningrijk der Nederlanden, volgens de laatste bepalingen. Met een nieuwe Kaart. . . . . . *f* [illegible]

III. BORSKI (Dr. G. VAN WIERINGHE), God in de Natuur en in den Mensch. Een Leesboek voor Lagere Scholen, getrokken uit *Gumal en Lina*, van *F. Lossius*. *Derde druk.* . . . . . . *f* [illegible]

IV. ——— Gedenkenis des Vaderlands. Een Leesboek, in 48 afdeelingen, voor de hoogste klasse der Volks-Scholen. . *f* [illegible]

V. MARS Jz. (J.), Gods Wijsheid en Goedheid in de Schepping. Een Leesboek voor de hoogste klasse, over verschillende Natuurkundige Onderwerpen. *Vierde druk.* . . . . *f* 0,[illegible]

VI. KEIJZER (J. DE), Nieuwe Nederlandsche Chrestomatie, of Voorbeelden van verschillende soorten van Schrijfstijl, in *Proza* en *Poëzy*. *Vierde druk.* *f* [illegible]

VII. ——— Fabelen en Vertellingen. Een Schoolboek, met vele Lettersoorten gedrukt. [illegible] *druk.* . . . . [illegible]

VIII. ALTMAN (H.), *Michel Adriaansz. de Ruiter.* Een Leesboek voor de Scholen. *Tweede druk.* *f* [illegible]

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.